

ASOCIJACIJA XY

DONATOR: UKaid from the Department for International Development

PRIMARNI PRIMATELJ SREDSTAVA: IPPF/EN

LOKACIJA IMPLEMENTACIJE: Bosna i Hercegovina

VRIJEME IMPLEMENTACIJE: April 2008 - Mart 2013

IMPLEMENTACIONA AGENCIJA: Asocijacija XY

Naziv projekta:

„Zajedničkim snagama za veću javnu odgovornost i jačanje civilnog društva“

UKRATKO O PROJEKTU

„Zajedničkim snagama za veću javnu odgovornost i jačanje civilnog društva“ je projekat zagovaranja Asocijacije XY koji se fokusira na promociju seksualnog i reproduktivnog zdravlja, i na odgovornost Vlade prema preuzetim obavezama po tom pitanju. Implementacija petogodišnjeg projekta se istovremeno provodi u 13 zemalja članica IPPF-a (Međunarodne federacije za planiranje porodice) u Jugoistočnoj Evropi, Latinskoj Americi i Srednjoj Aziji.

Asocijacija XY je jedna od organizacija sa evropskog kontinenta izabrana da učestvuje u implementaciji ovog programa zagovaranja. Program “Zajedničkim snagama za veću javnu odgovornost i jačanje civilnog društva” je finansiran od strane DFID-a (Britanske agencije za razvoj) i traje u periodu od 2008 do 2013.

OPŠTI CILJ

Osigurati kvalitetne informacije o seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima, obezbijediti edukaciju i usluge što je predviđeno sprovođenjem Strategije o seksualnom i reproduktivnom zdravlju, usvojenoj od strane

kantonalnih i entitetskih vlada, postojanje posebnog proračuna i mehanizama za praćenje i odgovornost.

SPECIFIČNI CILJEVI

1. Poboljšati vladine akcije za uspostavu i primjenu Strategije o seksualnom i reproduktivnom zdravlju u BiH
2. Osnažiti mjere koje će osigurati kvalitetan pristup uslugama PCZM-a, nema skraćena unutar primarne zdravstvene zaštite na gradskom i kantonalnom / regionalnom nivou do kraja projekta.
3. Osnažiti kapacitete i ulogu civilnog društva u kreiranju legislativne i njene primjene, kao i praćenje SRZ politika u Bosni i Hercegovini do kraja projekta.

ENTITETSKE STRATEGIJE ZA SEKSUALNO I REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE

Ministarstvo zdravstva FBiH je u cilju izrade Strategije o seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima osnovalo radnu grupu koja je razvila finalni dokument Strategije za FBiH i 10-godišnji akcioni plan. Ova radna grupa je, uz predstavnike Asocijacije XY i World Vision-a, okupila predstavnike nadležnih federalnih ministarstava- Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo obrazovanja, Ministarstvo socijalne zaštite i zdravstvene radnike-ginekologe. U septembru 2010. Strategija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima usvojena je od strane Vlade nakon čega postaje dio zdravstvene legislativne u FBiH. Asocijacija XY je dala važan doprinos izradi ovog dokumenta na osnovu svojih iskustava u bavljenju tematikom seksualnog i reproduktivnog zdravlja, ali su i druge organizacije civilnog društva imale priliku dati svoje zabilješke i preporuke o izradi Strategije te na taj način doprinijeti jačanju i transparentnosti vladinih struktura potencirajući pri tom potrebe ranjivih grupa sa kojima rade.

Prateći uspjeh izrade Strategije za FBiH slična radna grupa je uspostavljena i u Republici Srpskoj Strategija za Republiku Srpsku je finalizirana uz korištenje iste metodologije u izradi, kao i u drugom entitetu i očekuje se još njeno zvanično usvajanje od strane Vlade Republike Srpske.

Strategija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima za Federaciju BiH sadržavat će strateške ciljeve koji su u korelaciji sa Milenijumskim razvojnim ciljevima za BiH”- dr. Goran Čerkez, predstavnik radne grupe za izradu SRZ strategije, nominovan ispred Federalnog ministarstva zdravstva

JAČANJE KAPACITETA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA

Drugi značajni aspekt programa zagovaranja Asocijacije XY je bio i jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva, članova mreže “Prijateljski centri za zdravlje mladih” u cilju osiguranja održivosti PCZM (Prijateljski centri za zdravlje mladih). Asocijacija XY je član i osnivač ove mreže koja trenutno okuplja 21 organizaciju sa teritorije cijele BiH. Mreža “Prijateljski centri za zdravlje mladih” je uspostavljena kroz program Globalnog Fonda Bosne i Hercegovine a cilj joj je što kvalitetnija implementacija aktivnosti ovog programa. Primarni fokus djelovanja ove mreže usmjeren je ka ciljevima projekta a sa prioritetom na zagovaračke aktivnosti za obezbjeđenje samoodrživosti, odnosno institucionalizaciju Prijateljskih centara za zdravlje mladih nakon završetka programa Globalnog Fonda u BiH. U tu svrhu, Asocijacija XY je obezbijedila i implementirala nekoliko edukativnih radionica sa svojim partnerima: osnovni trening o zagovaranju, napredni trening o zagovaranju, radionica o razvijanju i praćenju budžeta te kreirala zajednički strategiju zagovaranja mreže “ Prijateljski centri za zdravlje mladih”. Kao rezultat zajedničkih aktivnosti stvoreni su svi potrebni preduslovi za početak samostalnih pilot zagovaračkih kampanja članova mreže na lokalnom nivou.

Zajedničke aktivnosti sa Parlamentarnom grupom za populaciju i razvoj BiH

Parlamentarna grupa je dobrovoljna, neformalna grupa sa sjedištem u Parlamentarnoj skupštini BiH, a članovi su parlamentarci zastupljeni na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. Osnovana je 24.02.2004 godine. Dio njene misije je učešće u pripremanju i promovisanju politika i vrijednosti koje se tiču zaštite reproduktivnog zdravlja (naročito mladih), promocijom zdravog načina života, sprovođenjem zakona o ravnopravnosti polova, demografskim i zdravstvenim aspektom razvoja stanovništva, politikom starenja te praćenjem i utjecajem migracionih kretanja u BiH.

Osim redovnih sastanaka i kontakata sa PGPR u cilju podjele informacija o zdravstvenim programima Asocijacije XY, jedna od naših zajedničkih aktivnosti u protekloj godini bilo je i obilježavanje 01. decembra-Svjetskog dana borbe protiv HIV/AIDS-a kroz organizaciju javne diskusije na temu “HIV u BiH-univerzalni pristup i ljudska prava”. Na ovom događaju su prisustvovali studenti/mladi ljudi sa nekoliko sarajevskih fakulteta i iz srednjih škola koji su imali priliku za otvorenu diskusiju sa predstavnicima Parlamentarne grupe za populaciju i razvoj, Ministarstva zdravlja FBiH, UNDP-a te organizacijama nevladinog sektora koje blisko sarađuju i pomažu osobama koje žive sa HIV/AIDS-om. Ovo je bila prilika da mladi steknu nova znanja i informacije o ovoj bolesti, kao i o važnosti borbe protiv stigme/diskriminacije u našoj zemlji.

“Kao grupa koja se bavi pitanjima populacije i razvoja naše zemlje smatramo da je rad Asocijacije za seksualno i reproduktivno zdravlje XY veoma važan, ne samo za seksualno i reproduktivno zdravlje mladih ljudi BiH nego i vulnerabilnih i marginaliziranih skupina koje se suočavaju sa ograničenim pristupom informacijama i zdravstvenim uslugama iz ove oblasti.” - dr.Milorad Živković, Predsjednik Parlamentarne grupe za populaciju i razvoj Parlamentarne skupštine BiH

Postignuti rezultati

- Strategija o seksualnom i reproduktivnom zdravlju i prava za FBiH finalizirana i prihvaćena od strane Federalne vlade BiH u septembru 2010 godine
- Radna grupa za izradu strategije u Republici Srpskoj je finalizirala istoimeni dokument
- Organizacije mreže “ Prijateljski centri za zdravlje mladih” (Asocijacija XY-Sarajevo i Banja Luka, NVO Altruist-Mostar, NVO Altruist Posušje, NVO CGS-Livno, NVO Omladinska organizacija-Travnik, NVO Mladi za mlade plus-Zenica, NVO Wake up -Goražde, NVO Prijatelji Srebrenice-Srebrenica, NVO Manifest-Prijedor, NVO Topeer-Doboj, NVO Lara-Bijeljinja, NVO Vermont-Brčko, NVO Plus-Orašje, NVO Novi Put-Bihać, NVO Savjet mladih-Foča, NVO Telex-Tuzla, NVO Savjet mladih-Mrkonjić Grad, NVO Omladinski centar-Derventa) su povećale svoje znanje i kapacitete iz oblasti zagovaranja prisustvujući radionicama: osnovni i napredni trening zagovaranja, radionica za kreiranje i praćenje budžeta na lokalnom nivou, radionica o kreiranju i implementacije strategije o odnosima sa javnošću
- Samostalna implementacija aktivnosti pojedinih članova mreže na zajednički definisanom projektu “Zagovaranje za obezbjeđenje održivosti Prijateljskih centara za zdravlje mladih u BiH”
- Kontinuirana saradnja sa Parlamentarnom grupom za populaciju i razvoj BiH, posebno u obilježavanju bitnijih datuma koji se odnose na očuvanje zdravlja i promociju zdravih stilova života

Preporuke

1. Usmjeriti aktivnosti Asocijacije XY u 2011 godini ka uspostavljanju dobrih odnosa sa novoizabranim predstavnicima vlasti na svim nivoima u BiH, potpisivanju memoranduma o razumijevanju, sa akcentom na implementaciju akcionog plana Strategije za seksualno i reproduktivno zdravlje za Federaciju BiH i Republiku Srpsku.
2. Obezbijediti učešće civilnih organizacija u kreiranju i monitoringu budžeta za 2011/2012 godinu, u cilju implementacije predviđenih aktivnosti iz strategije.
3. Jačanje kapaciteta mreže " Prijateljski centri za zdravlje mladih" putem kontinuiranih edukacija.
4. Obezbijediti dugoročno učešće novih nevladinih organizacija u sprovođenju zajedničkih aktivnosti.
5. Imajući u vidu da će se ove godine vršiti izbor/reizbor članova Parlamentarne grupe za populaciju i razvoj BiH, Asocijacija XY će svojim kapacitetima i iskustvom i dalje podržavati članove ove grupe u njihovim naporima za promociju zdravih stilova života i očuvanje seksualnog i reproduktivnog zdravlja građana BiH.

ASOCIJACIJA XY

Danijela Ozme 12 Sarajevo, Bosna i Hercegovina

Tel: 033 260 615 Fax: 033 260 617

E-mail: bhfpa.xy@bih.net.ba

www.xy.com.ba

